

היסטריה מבוקרת

חברת הכנסת גאולה כהן, כוכבת ההצגה הגדולה מרימה את אגרופה, בעוד ידה השמאלית לוחצת על הכפתור המפעיל את המיקרופון שעל שולחנה. לידה יושב

ח"כ דקל (דייקסל), המבקש כאילו לבטא את הסתייגותו עליידי הטיית גופו. מאחרי גאולה כהן, בתא היועצים, מתבונן במחזה היזאל קדישאי, ראש לישכתו של מנחם בגין. בפניה משמאל מסתכלת בהתרחשות הדרמאטית מזכירה הנראית נרגשת. שלוש המחותרות.

פנתי גאולה

גאולה אינה מפסיקה כאשר נקראה לסדר. את גירושיה מהאולם, מזמינה למעשה

הכנסת לא התרוממה לגודל הי רגע. בוודאי לא כך תיאר לעצמו מישהו את המעמד, שבו תיחדש הכנסת לאשר את הסכם השלום הראשון של מדינת ישראל, הציונית והריבונית. עם מדינה ערבית.

נראה כי הכנסת — הכנסת ביכלל, והר תשיעית בפרט — אינה מסוגלת להיות רצינית יותר מאשר במשך כמה דקות רצופות. אחרי הצגתה של גאולה כהן, שקעה הכנסת במהרה באווירה הקטנונית הרגילה — חילופי-דברים תפלים, ציחקורי קים. הלצות מטופשות.

„לא האמנתי!“

פני הישיבה, במינוח הח"כים, קור לחת השיחה מסביב לשולחנות. הנר שא המרכזי: האם יחבל מנחם בגין בהסר כמייחשולם? האם חתם עליהם כדי לחבל בהם? האם הוא מחבל בהם מבלי לרצות בכך?

הנה ההערה שלו, במעמד התחימה בבית הלבן, על כי „אבותינו“ בנו את הפירא-מידות. לגבי בגין היתה זו סתם הלצה קטנה, הקוצרת חיוכים. בשביל המצרים, היה זה עלבון צורב נוסף. האם מאמינים הישראלים שהמצרים לא היו מסוגלים אף לבנות את הפיראמידות, שהישג הר לאומי הגדול ביותר שלהם בכל הדורות? הרי זו התנשאות ישראלית בלתי-נסבלת. בלתי-נסבלת שיבעתיים, דווקא מפני שהי מצרים רגישים מאד, כיום, לגחיתות הטכר נולוגית שלהם.

ה„יונים“ הוותיקות של הבית — והן מעטות מאד — זורחות. עוד לפני כמה ימים עמד ח"כ המפד"ל, אברהם מלמד, במצור. שומו שמיים, הוא לחץ את ידו של איש אש"ף בוועידה בין-פרלמנטרית!

אבל היום שוב אין מלמד צריך להסתר. היום, הכל מותר. ח"כים עוברים ולוחצים את ידו, תוך כדי שאלה: „האם זוהי היד שלחצה את ידי אש"ף?“ הרב מנחם הכהן לוחץ במיקרה את יד שמאלו של מלמד, וזה מסיק מייד: „היד הזאת נשארה כשרה!“

האולם מתחיל להתמלא. עליוה בגין ובנותיה במרכז יציע-האורחים. לידן, על היציע, ח"כים מן הכנסות הקודמות — יצחק בן-אהרון, נתן ילין-מור, שיש לו כרגיל פסוק מן המקורות („צדיקים, מלאכר תם נעשית בידי אחרים!“), מרדכי בן-פורת, שהוא נץ קיצוני וחסיד קיצוני של דיין, מצב קשה. וגם סווי אבן, מוטה גור, שלמה אבינרי.

בני זימרי

רקצה האולם מסתודדים גאולה כהן, יצחק מודעי, משה שמיר. פנים קודרות. שם מתבשל משהו. בחלל האולם הזה, מול פני הקיר של דני קרוון, מנסרים חרישית אלף ואחד נאומים נלהבים — לעולם לא תפורק התנחלות! אין עם מי לדבר! השלום הוא חלום באספמיה! שארם-אלישיך בלי שלום עדיפה על שלום בלי שארם-אלישיך! הברירה בין שטחים ושלום היא שקר! אין עם פלסטיני! לא נוזו מילימטר!

אלף ואחד נאומים שנאמו, ששמעתיים במו אוזני, והם התנדפו באוויר כלא-היו, בעלי הנאומים האלה יושבים כאן היום, מרושני-עונג, מוכנים להרים יד כדי לאשר את מעשי ראש-משלתם! גאולה כהן אינה מרגיזה. היא וקומץ חבריה מגלים, לפחות, עיקביות ואומץ לב. קומץ היונים שפסלו סיסמות אלה כל השנים, ושזכו במטר של עלבונות ולעג, גם הם יכולים להגוג כיום. לובה אליאב, יוסי שריד, אברהם מלמד, דויד גלס וחבריהם, זהו יומם.

אך, כמו שרמו אלכסנדר ינאי לאשתו: לא הפרושים מרגיזים, וגם לא מי שאינם פרושים אלא הצבועים, העושים מעשי זימרי ודורשים שכר כפינחס. ואלה מהוים את הרוב בכנסת.

ההצגה הגדולה

ההצגה שייכת, כמובן, לגאולה כהן. הכל מתוכנן. היסטריה מבוקרת, מחור שבת. אבל גם אמיתית. היסטריה היא

תכונת-היסוד של האשה הזאת. כששמעתי את קולה בפעם הראשונה, לפני שלושים וכמה שנים, בוקע מן הרדיו, כשהיתה הדור ברת בתחנת-השידור המחתרית של לח"י, קיבלתי עור-און. הפאטוס ההיסטרי, בעל הצליל המזויף, לא התאים לרוח לח"י, שהיתה דווקא האינטליגנטית מבין שלוש המחותרות.

היום היא בפורמה. היא משתלטת על הישיבה מן הרגע הראשון. אין היא גונת לבגין לדבר. ברור לגמרי: היא רוצה להכריח את היו"ר לגרש אותה מן הישיבה, ובכך לעשות את האקט ההפגנתי האפקטיווי ביותר.

היחידה בכנסת היכול למתוח ביקורת מיקצועית על ההצגה הוא — אני הייתי חבר-הכנסת היחיד שהוצא איפעם בכוח מאולם הכנסת, על-פי פקודת היו"ר. זה היה ב-1969, על רקע קבלת החוק „מיתו יהודי“, שהנציח את הכפייה הדתית. דעתי המיקצועית על ההצגה:

● גאולה — ככה-ככה. היסטריה מדי. נרגשת מדי. בסוף נרתעה מן הסיום ההגיוני — שיישאו אותה החוצה על כפיים. כיוון שאין סדרניות בכנסת, זה היה מחייב את קציני-הכנסת להזמין שוטרות. שחקנית טובה היתה יכולה, אולי, לשנות ליציאתה ממד דרמאטי. גאולה היא שחקנית גרועה.

● היו"ר — לא בסדר. הוא העמיד להצבעה את השאלה אם לגרש את גאולה. זה אינו לפי התקנון. זהו תקדים מסוכן מאד, להטיל על חברי-הכנסת להחליט אם לגרש מישהו מעמיתיהם. ההחלטה על כך היא בסמכותו הבילעדית של היו"ר. האירוניה של הגורל: יצחק שמיר היה אחד משלושת מפקדי לח"י, כאשר גאולה כהן היתה הקריינית של האירגון וגיי בורתו.

בכל זאת — ההצגה היתה במקומה. היא הבליטה את העובדה שקומץ אנשי ארץ-ישראל השלמה הם כעת האופוויציה היחידה בכנסת. מילבד רק"ח (מינוס צ'ארלי ביטון). והיא גם היתה הסימן היחיד לכך שעומד לדיון משהו מכריע. החורג מסדר הגודל של הצעה לסדר-היום מטעם פסח גרופר או עקיבא נוף. משה שמיר, פחדן כרגיל, לא הצטרף למעשה.

מחשבה שאין מנוס ממנה. היא כופה עצמה מאליה: מה היה קורה